

בש"פ 589/16 - מדינת ישראל נגד נתנאל ניאזוב

בבית המשפט העליון

בש"פ 589/16

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: נתנאל ניאזוב

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע
מיום 21.1.2016 במ"ת 40564-04-15 שניתנה על-ידי
כבוד השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה: י"ד בשבט התשע"ו (24.1.2016)

בשם העוררת: עו"ד דגנית כהן-ויליאמס

בשם המשיב: עו"ד מיטל וקנין-קורקוס

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 21.1.2016 שהורה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני במסגרת בקשה לעיון חוזר (מ"ת 40564-04-15, השופט נ' אבו טהה).

כתב האישום וההליכים עד כה

2. ביום 26.4.2015 הוגש נגד המשיב ושניים נוספים כתב אישום לבית המשפט המחוזי בבאר שבע (תפ"ח 40527-04-15) שנסב על מעשים של תקיפה ושוד של נערת ליווי בעת ששהו בבית מלון באילת. למשיב יוחסו עבירות של אינוס לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), שוד לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין וכליאת שווא לפי סעיף 377 לחוק העונשין. לנאשמים האחרים יוחסו רק עבירות של שוד וכליאת שווא.
3. בעיקרו של דבר, כתב האישום נסב על אירוע שבו המשיב הזמין לחדרו במלון נערת ליווי, היא המתלוננת. לאחר דין ודברים הסכימה המתלוננת לספק למשיב שירותי מין בחדר השירותים. לאחר שהמשיב שילם למתלוננת והחל בקיום יחסי המין עמה, הוא לקח ממנה את האתנן ששילם לה. המתלוננת הבחינה בכך וביקשה לסיים את יחסי המין ולקבל את הכסף בחזרה. המשיב סירב, החדיר את איבר מינו לאיבר מינה של המתלוננת, ולא חדל למרות שצעקה לעזרה. המתלוננת הצליחה להיחלץ מן השירותים אל החדר שבו שהו גם חבריו של המשיב, ובהם הנאשמים האחרים. השלושה אחזו בה, היכו בה ודרשו ממנה לקבל את כל הכסף שברשותה, עד שלבסוף היא הצליחה להיחלץ ולברוח.
4. בד בבד עם הגשת כתב האישום העוררת ביקשה לעצור את המשיב ושני האחרים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם, ובית המשפט המחוזי הורה על מעצרם עד למתן החלטה אחרת. לצורך המשך הדיון, יתמקד מהלך הדברים במשיב בלבד.
5. ביום 30.4.2015 הסכים בא כוח המשיב לקיומן של ראיות לכאורה אך טען כי יש כרסום משמעותי לעניין עבירת האינוס.
6. ביום 11.5.2015 קבע בית המשפט המחוזי כי הונחה תשתית ראיתית לכאורית כנדרש וכי אין ממש בטענות שעניין כרסום בראיות בכל הנוגע לעבירת האנוס. בית המשפט המחוזי הוסיף כי בשים לב לאופי העבירות ונסיבות ביצוען, מתקיימת בעניינו של המשיב עילת מעצר לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). בהמשך לכך, ובהתחשב בכך שלמשיב עבר פלילי, הורה בית המשפט המחוזי על הזמנת תסקיר מבחן בעניינו. במקביל, בית המשפט המחוזי הורה על שחרורם של שני הנאשמים האחרים בתנאים מגבילים - בשים לב לכך שאין להם עבר פלילי ולא מיוחסת להם עבירת האינוס.
7. תסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב כלל התייחסות לכך שהוא סובל מבעיית התמכרות לאלכוהול וסמים, וכי הוא מפחית ומטשטש עובדה זו. כמו כן, צוין שהוא נוטה לאימפולסיביות ותוקפנות וקיימת רמת סיכון גבוהה להישנותה של התנהגות פורצת גבולות. אשר על כן, שירות המבחן לא המליץ על שחרורו של המשיב לחלופה שהוצעה על-ידו - מעצר בבית אמו או בבית אביו. בעקבות המלצת שירות המבחן, ביום 7.6.2015 המשיב הסכים על הארכת מעצרו עד תום ההליכים, תוך שמירה על זכותו להציע חלופה הולמת בעתיד.
8. בהמשך לכך, ניתנו מספר החלטות של בית המשפט המחוזי שבהן נדחו הצעות לחלופות מעצר שונות בעניינו של המשיב, ובהם מוסדות ישיבתיים. כמו כן, התברר כי קהילות טיפוליות שונות אינן מורשות לקבלו מחמת העובדה שהוא מואשם בעבירת מין. החלטות אלה ניתנו תוך התייחסות לתסקירים נוספים שהוגשו בעניינו של המשיב.
9. ביום 21.1.2016 ניתנה החלטתו העדכנית של בית המשפט המחוזי, שעליה נסב הערר דנן. בהחלטה זו -

שנסבה על בקשה לעיון חוזר מטעם המשיב - הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב במתכונת של פיקוח אלקטרוני בבית אחותו וגיסו, בפיקוחם ובפיקוח נוסף של הוריו של הגיס, וזאת לאחר שבית המשפט המחוזי התרשם ממחויבותם של האחות והגיס לפיקוח. בכך דחה בית המשפט המחוזי את המלצת שירות המבחן שלא לתמוך במעבר ממעצר למתכונת אחרת שבה יוחזק המשיב אם זו לא תכלול תכנית טיפולית להתמודדות עם בעיית ההתמכרות שלו. בית המשפט המחוזי הורה על עיכוב הביצוע של החלטתו עד ליום 22.1.2016 על מנת לאפשר לערור עליה.

10. המדינה הגישה ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי, וביום 22.1.2016 הוארך מעצרו של המשיב בהסכמה עד ליום 24.1.2016. בהמשך לכך, הדיון בפני בערר התקיים ביום 24.1.2016.

הטענות בערר

11. המדינה טוענת כי לא היה מקום להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני - בשים לב למסוכנות העולה מן המעשים המיוחסים לו (הכוללים עבירות מין ואליומות), לעברו הפלילי ולבעיות ההתמכרות שמהן הוא סובל. מסוכנות זו, כך נטען, נלמדת בבירור ממכלול התסקירים שהוגשו בעניינו. המדינה הוסיפה והדגישה, כי שירות המבחן סבר כי מתכונת של פיקוח על המשיב לא יכולה להיחשב כמענה מספק מבלי שילווה לכך טיפול בהתמכרות. עוד הצביעה המדינה על עברו הפלילי של המשיב, הכולל גם הרשעה באליומות כלפי אמו (עובדה שיש בה כדי להשליך, כך נטען, על הערכת חלופת המעצר של המשיב בבית אחותו).

12. המשיב טוען, לעומת זאת, כי אין הצדקה להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי. המשיב טוען כי בית המשפט המחוזי שקל בכובד ראש את הנושא והורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני לאחר שבעבר נדחתה אפשרות זו - ורק על בסיס תנאים חדשים שהוצעו למימושה בבית אחותו (שבעבר נמנעה ממנה האפשרות לשמש כמפקחת בשל עבודתה). עוד טוען המשיב כי אין לזקוף לחובתו את העובדה שההחלטה באשר למעצר בבית אחותו לא לוותה בהשתלבות במסגרת טיפולית, בשים לב לקושי האובייקטיבי למצוא חלופה כזו למי שמוגדר כעבריין מין. המשיב מוסיף וטוען כי יש לתת גם משקל לכך שהעבירה המיוחסת לו אינה עבירת מין בהקשר "רגיל". עוד נטען כי בנסיבות העניין יש לייחס משקל לכך שהמפקחים שהוצעו על-ידי המשיב הם רבים ממה שהוצע על-ידו תחילה, ולפיחות במסוכנות על רקע השהות במעצר מזה כתשעה חודשים. כן נטען כי אף עברו הפלילי של המשיב אינו כבד במיוחד, גם אם אין להקל בו ראש, וכי שני הנאשמים הנוספים בפרשה משוחררים ללא כל תנאי (עניין שלטענתו יש לתת לו משקל, חרף ההבחנה הקיימת ביניהם לבין המשיב). לבסוף, הודגש כי הערבויות שבהן חויבו המפקחים הן משמעותיות ביותר, ולכן יש בהן כדי לשמש גורם מרתיע נוסף. באת כוחו של המשיב הפנתה להחלטתו בבש"פ 3211/15 פלוני נ' מדינת ישראל (26.5.2015) שבו נמצא מענה לשחרורו של עבריין מין לחלופת מעצר על בסיס "הידוק" נוסף של החלופה.

13. בתשובתה הדגישה המדינה כי הקושי שעליו היא מצביעה נוגע למסוכנותו הברורה של המשיב, ולא למפקחים, וכי אין בערבויות המשמעותיות או בתנאים נוספים כדי לתת לה מענה.

דיון והכרעה

14. לאחר ששקלתי את הדברים אני סבורה שדין הערר להתקבל.

15. אני סבורה שהצדק עם המדינה כי המסוכנות העולה מן המשיב היא ברורה - הן לנוכח המעשים המתוארים בכתב האישום והן בעקבות הרקע ההתמכרותי שלו. על כך יש להוסיף כי למשיב עבר פלילי, ואף תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי, אך נראה כי לא היה בכך כדי להרתיע אותו מלבצע את העבירות מושא כתב האישום. בנסיבות אלה, דומה שהמקרה אינו מקיים את התנאים לצורך מעצר בפיקוח אלקטרוני (ראו: סעיף 22ב(א)(2) לחוק המעצרים), וממילא אין בנמצא "טעמים מיוחדים" למעצר במתכונת זו בהתחשב בכך שעסקין בעבירות אלימות חמורות (ראו סעיף 22ב(ב)(1) לחוק המעצרים. כן ראו: בש"פ 6493/15 מדינת ישראל נ' בני רביע, פסקאות 11-13 (25.9.2015)).

16. אין צריך לומר שלא מצאתי ממש בטענה כי ניתן לראות בחומרה פחותה את עבירת המין המיוחסת למשיב. אין בטענה זו כל ממש, וביתר שאת כאשר מובאות בחשבון הנסיבות האלימות, המשפילות ואף הבזויות המתוארות בכתב האישום (ראו והשוו: בש"פ 7278/14 גיליון נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (9.11.2014)).

17. אכן, ניתן להצטער על הקושי לשלב עברייני מין במסגרות טיפוליות המכוונות לסיוע למכורים, אך בלא מרכיב חשוב זה אינני סבורה שהתקיימו התנאים שיש בהם כדי להצדיק את מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני.

18. סוף דבר: הערר מתקבל.

ניתנה היום, ט"ז בשבט התשע"ו (26.1.2016).

ש ו פ ט ת